

Sygn. akt: I C 32/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 maja 2018 r.

Sąd Rejonowy w Giżycku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Anna Kurzynowska - Drzażdżewska
Protokolant:	starszy sekr. sąd. Elwira Stopińska

po rozpoznaniu w dniu 17 maja 2018 r. w Giżycku

na rozprawie

sprawy z powództwa M. O.

przeciwko (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

I. Oddała powództwo.

II. Zasądza od pozwanego (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. na rzecz powódki M. O. kwotę 5.617,00 (pięć tysięcy sześćset siedemnaście 00/100) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSR Anna Kurzynowska - Drzażdżewska

Sygn. akt I C 32/18

UZASADNIENIE

Powódka **M. O.** wniosła o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 25 lipca 2014 r. wydanego przez Sąd Okręgowy w Warszawie, w sprawie o sygn. akt I Nc 145/14, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 11 marca 2015 r. sygn. akt I Co 46/15, w stosunku do powódki M. O. co do kwoty 114.361,31 zł z odsetkami z ograniczeniem jej odpowiedzialności do kwoty hipoteki przymusowej ustanowionej na rzecz wierzyciela (...) Sp. z o.o. na działkach o nr ewid. 1/20, 1/21, 1/22, położonych w miejscowości K., powiat (...), zapisanych w księgach wieczystych (...). Nadto domagała się zasądzenia od pozwanego na swoją rzecz kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazała, iż w stosunku do jednej nieruchomości zaspokoiła swój dług jako dłużniczka rzeczowa w całości, dokonując wpłat w łącznej wysokości 46.416,27 zł. Pomimo owej spłaty oraz wniosków kierowanych do wierzyciela pozwana nie ograniczyła egzekucji w stosunku do spłaconej kwoty, ani nie zażądała wykreślenia z księgi wieczystej spłaconej hipoteki. To z kolei skutkowało niezasadną, w ocenie powódki licytacją owej nieruchomości. Z tych względów - zdaniem powódki - zasadne jest pozbawienie wykonalności w/w tytułu wykonawczego w zakresie spłaconej przez dłużniczkę kwoty zabezpieczonej hipoteką przymusową na rzecz wierzyciela dla nieruchomości o nr 1/21, zapisanej w księdze wieczystej (...).

Pozwana (...) Sp. z o. o. z siedzibą w W. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki na swoją rzecz kosztów procesu. W uzasadnieniu swojego stanowiska nie kwestionowała, że powódka wpłaciła na jej rzecz łącznie kwotę 46.416,27 zł, ale jednocześnie wskazała, że powództwo przeciwegzekucyjne może być realizowane pod warunkiem istnienia potencjalnej możliwości wykonania tytułu wykonawczego. Możliwości owej w realiach tej sprawy już nie ma wobec wyegzekwowania spornej w/w należności, która została spłacona przez wniesieniem niniejszego powództwa. Z tych względów, zdaniem pozwanego żądanie powódki sformułowane w pozwie nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd ustalił, co następuje:

Nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 25 lipca 2014 r. wydanym przez Sąd Okręgowy w Warszawie I Wydział Cywilny w sprawie o sygn. akt I Nc 145/14 Sąd nakazał pozwanym (...) Sp. z o. o., L. G. oraz A. G. zapłacić solidarnie na rzecz pozwanej (...) Sp. z o. o. z siedzibą w W. kwotę 114.361,31 zł wraz z ustawowymi odsetkami oraz kosztami procesu.

Na podstawie przedmiotowego orzeczenia pozwana dokonała wpisu hipoteki przymusowej w księgach wieczystych nr (...) stanowiących własność dłużniczki L. G. w kwotach po 40.000 w każdej z ksiąg.

W dniu 9 lutego 2015 r. dłużniczka L. G. dokonała przed Notariuszem w W. U. W. sprzedaży powyższych nieruchomości na rzecz powódki M. O..

(dowód: okoliczności bezsporne)

Postanowieniem z dnia 11 marca 2015 r. Sąd Okręgowy w Warszawie w sprawie o sygn. akt I Co 46/15 nadał na rzecz wierzyciela klauzulę wykonalności nakazowi zapłaty z dnia 25 lipca 2014 r. także przeciwko M. O., na którą przeszły obowiązki dłużniczki L. G. z ograniczeniem jej odpowiedzialności do kwot hipotek przymusowych, ustanowionych na rzecz wierzyciela na nieruchomościach opisanych w księgach wieczystych nr (...).

(dowód: postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 11.03.2015 r.- k. 17, nakaz zapłaty z dnia 25.07.2014 r., sygn. I Nc 145/14- k. 18-19, wydruk z ksiąg wieczystych- k. 22-24)

Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Giżycku M. W. prowadzi w sprawie Km 1270/15 przeciwko powódce postępowanie egzekucyjne z nieruchomości opisanych w księgach wieczystych nr (...) na podstawie tytułu wykonawczego stanowiącego nakaz zapłaty z dnia 25 lipca 2014 r. wydany przez Sąd Okręgowy w Warszawie w sprawie I Nc 145/14 zaopatrzonej w klauzulę wykonalności przeciwko powódce postanowieniem z dnia 11 marca 2015 r.

(dowód: okoliczności bezsporne)

W dniu 2.12.2016 r. miała odbyć się pierwsza licytacja w/w nieruchomości (wcześniej odbyła się już pierwsza licytacja, jednak Sąd odmówił przybicia ze względu na znaczne zaniżenie przez komornika ceny wywołania).

W dniu 1.12.2016 r. powódka dokonała przelewu kwoty 40.000 zł na rachunek bankowy komornika celem zwolnienia hipoteki jednej z nieruchomości. Na skutek tej zapłaty termin licytacji został zniesiony. Wpłata dłużniczki została zaksięgowana zgodnie z art. 1025 § 1 k.p.c. oraz 1026 § 2 k.p.c., tj. dla wierzyciela przekazano kwotę 33.581,73 zł, zaś w pozostałym zakresie pokryto opłatę egzekucyjną oraz wydatki gotówkowe. Jednocześnie pismem z dnia 7.12.2016 r. komornik poinformował powódkę, że brak jest podstaw do umorzenia postępowania egzekucyjnego z nieruchomości (...), uwzględniając w/w sposób zarachowania dokonanej przez dłużniczkę kwoty.

(dowód: potwierdzenie przelewu- k. 28, postanowienie tut. Sądu z dnia 2.12.2016 r., sygn. I Co 669/15- k. 40-41)

W dniu 9.06.2017 r. komornik ponownie wydał obwieszczenie o licytacji nieruchomości, doręczone dłużnicze w dniu 21.06.2017 r. W obwieszczeniu tym na dzień 4.08.2017 r. wyznaczono licytację wszystkich trzech nieruchomości dłużniczki, obejmując je jedną ceną wywołania w łącznej kwocie 199.867,50 zł.

(dowód: obwieszczenie o licytacji nieruchomości z dnia 9.06.2017 r.- k. 50-51)

W dniu 11.07.2017 r. M. O. ponownie dokonała wpłaty, tym razem bezpośrednio na rachunek (...) Sp. z o.o. w celu spłaty pozostałej wierzytelności hipotecznej w wysokości 6.418,27 zł. Na skutek dokonanej wpłaty cała wierzytelność hipoteczna obciążająca nieruchomość objętą księgą wieczystą nr (...) została spłacona.

Wierzyciel nie zareagował na wpłatę dokonaną przez dłużniczkę, zaś licytacja wyznaczona na dzień 4.08.2017 r. odbyła się, a nieruchomości dłużniczki zostały wylicytowane za jedną cenę wywołania.

(dowód: potwierdzenie przelewu- k. 30, protokół licytacji- k. 52)

Pismem z dnia 18.01.2018 r. wierzyciel poinformował komornika, że wierzytelność zabezpieczona hipoteką przymusową na kwotę 40.000 zł została w całości zaspokojona i wyraził zgodę na wykreślenie powyższej hipoteki z księgi wieczystej nr (...).

(dowód: pismo-zgoda na wykreślenie hipoteki przymusowej- k.84)

Sąd zważył, co następuje:

Bezspornym był ustalony w sprawie stan faktyczny – wynika on nie tylko z dokumentów znajdujących się w aktach niniejszej sprawy oraz w aktach sprawy I Co 669/15, ale przede wszystkim treść owych dokumentów koresponduje ze zgodnymi twierdzeniami samych stron.

Istota sporu sprowadzała się natomiast do ustalenia zasadności podnoszonego przez powódkę zarzutu, zgodnie z którym zaspokojenie długu jako dłużniczki rzeczowej uzasadnia pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności w zakresie spłaconej przez powódkę kwoty zabezpieczonej hipoteką przymusową ustanowioną na rzecz wierzyciela. Jakkolwiek bowiem pozwana nie kwestionowała, że powódka spłaciła należność jednej z hipotek, obciążających nieruchomości, to jednak podniosła, że w tym zakresie zgłosiła wykonalność kwestionowanego tytułu, co wyklucza, zdaniem pozwanej pozbawienie tegoż tytułu wykonalności.

Wskazać należy w kontekście powyższego, że zgodnie z treścią art. 840 § 1 pkt 1 - 2 k.p.c. dłużnik może w drodze powództwa egzekucyjnego żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności, jeżeli przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu, albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście; oraz jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, w skutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zgłoszenie tego zarzutu w sprawie było z mocy ustawy niedopuszczalne.

W orzecznictwie jest konsekwentnie reprezentowany pogląd, iż powództwo przeciwegzekucyjne oparte o art. 840 k.p.c. może być wytoczone po nadaniu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności i tylko pod warunkiem, że istnieje potencjalna możliwość wykonania tytułu wykonawczego w całości lub w określonej jego części. Dłużnik traci możliwość wytoczenia powództwa opozycyjnego z chwilą wyegzekwowania świadczenia objętego tytułem wykonawczym w całości lub w określonej części w odniesieniu do już wyegzekwowanego świadczenia (zob. uzasadnienie postanowienia z 30 maja 2014 r., II CSK 679/13, Legalis). Powództwo to jest więc niedopuszczalne w części, w której wykonalność tytułu wykonawczego wygasła na skutek jego zrealizowania.

Przenosząc powyższe na grunt rozpoznawanej sprawy i dzieląc wnioski płynące z w/w judykatów (tak też Sąd Okręgowy w Olsztynie, wyrok z dnia 1.10.2015 r., sygn. IX Ca 483/15) wskazać należy, że powódka jest dłużnikiem

rzeczowym z tytułu nabycia nieruchomości obciążonych hipoteką, przeciwko której Sąd nadał klauzulę wykonalności nakazowi zapłaty z dnia 25 lipca 2014 r. z ograniczeniem jej odpowiedzialności do kwot ustanowionych na rzecz pozwanej hipotek przymusowych. Przez ustanowienie hipoteki powstaje odpowiedzialność rzeczowa, polegająca na tym, że wierzyciel może dochodzić zaspokojenia swojej wierzytelności z przedmiotu zabezpieczenia w wysokości do jego wartości. Z treści wskazanego przepisu wynika również, iż wierzycielowi przysługują dwa uprawnienia - pierwszeństwo zaspokojenia z nieruchomości przed dłużnikami osobistymi i skuteczność wobec każdorazowego właściciela nieruchomości. W przedmiotowej sprawie odpowiedzialność powódki – jako dłużniczki rzeczowej – została ograniczona do wartości hipotek przymusowych zgodnie z przywołaną wyżej regulacją prawną w oparciu o treść art. 792 k.p.c. Powyższe wynika wprost z treści sentencji postanowienia z dnia 11 marca 2015 r. w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności jak i uzasadnienia orzeczenia. Z przedłożonych w sprawie odpisów ksiąg wieczystych wynika natomiast, iż hipoteki przymusowe ustanowione w oparciu o treść art. 109 ust. 1 ustawy o księgach wieczystych i hipotece obciążają trzy nieruchomości powódki do kwoty 40.000 zł każdą.

Analiza akt Km 1270/15 prowadzi do wniosku, że już po wszczęciu postępowania egzekucyjnego w sprawie Km 1270/15, roszczenie (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. zostało zaspokojone przez dłużniczkę M. O. do kwoty 40.000 zł. Jednocześnie powódka spłaciła należność z tytułu jednej z hipotek, obciążających nieruchomość (...), czego wszak pozwany wierzyciel nie kwestionował. Powyższe z kolei implikuje to, że wierzyciel nie ma już nawet potencjalnej możliwości wszczęcia ponownie egzekucji przeciwko dłużniczce w w/w części na podstawie tytułu wykonawczego, który przedłożył w sprawie Km 1270/15. W tej części zatem sporny tytuł wykonawczy nie może zostać pozbawiony wykonalności, albowiem pozwana w tym zakresie z tego tytułu nie może już skorzystać. Nadmienić należy, że po zakończeniu egzekucji na w/w tytule wykonawczym zostanie umieszczona wzmianka o jego wykonaniu, co uniemożliwi powtórne z niego skorzystanie. Zresztą treść pism pozwanego wierzyciela, w których wyraża zgodę na wykreślenie hipoteki i nie kwestionuje zapłaty dokonanej przez dłużniczkę nie wskazuje, by wierzyciel w ogóle zamierzał ponowne złożenie wniosku egzekucyjnego miał.

Uwzględniając powyższą argumentację Sąd powództwo oddalił, o czym orzekł jak w pkt I sentencji, a to po myśli powołanych przepisów a contrario.

Jednocześnie o kosztach procesu Sąd orzekł po myśli art. 102 k.p.c. Sąd przy tym uwzględnił, że jakkolwiek pozwany wierzyciel nie miał obowiązku samodzielnie występować do sądu wieczystoksięgowego z wnioskiem o wykreślenie hipoteki ustanowionej na nieruchomości dłużniczki, to jednak nie ograniczył roszczenia niezwłocznie po dokonanej wpłacie dłużniczki. Sąd dostrzegł, że powódka dokonała pierwszej wpłaty w dniu 1.12.2016 r. w wysokości 40.000 zł na rachunek bankowy komornika celem zwolnienia hipoteki jednej z nieruchomości. Owa wpłata została zaksięgowana zgodnie z art. 1025 § 1 k.p.c. oraz 1026 § 2 k.p.c., tj. dla wierzyciela przekazano kwotę 33.581,73 zł, zaś w pozostałym zakresie pokryto opłatę egzekucyjną oraz wydatki gotówkowe. Z kolei w dniu 11.07.2017 r. M. O. dokonała wpłaty pozostałej kwoty, tym razem bezpośrednio na rachunek (...) Sp. z o.o. w celu spłaty pozostałej wierzytelności hipotecznej w wysokości 6.418,27 zł. Na skutek dokonanej wpłaty cała wierzytelność hipoteczna obciążająca nieruchomość objętą księgą wieczystą nr (...) została spłacona. Wierzyciel nie zareagował na wpłatę uzupełniającą dokonaną przez dłużniczkę w dniu 11.07.2017 r., zaś licytacja wyznaczona na dzień 4.08.2017 r. odbyła się, a nieruchomości dłużniczki zostały wylicytowane za jedną cenę wywołania. Licytacja dotyczyła także nieruchomości, dla której tutaj Sąd prowadzi księgę wieczystą (...) zabezpieczonej hipoteką przymusową, spłaconą wszak przez M. O.. Pozew o pozbawienie wykonalności został wniesiony w dniu 10.01.2018 r., zaś dopiero pismem z dnia 18.01.2018 r. wierzyciel poinformował komornika, że wierzytelność zabezpieczona hipoteką przymusową na kwotę 40.000 zł została w całości zaspokojona i wyraził zgodę na wykreślenie powyższej hipoteki z księgi wieczystej nr (...). Wierzyciel zatem ograniczył roszczenie dopiero po wniesieniu pozwu o pozbawienie wykonalności spornego tytułu wykonawczego. Takie zaniechanie wierzyciela nie tylko wprowadziło w błąd organ egzekucyjny, ale doprowadziło także dłużniczkę do podejmowania czynności obronnych w kierunku zwalczania wykonalności spornego tytułu wykonawczego. Obciążanie dłużniczki kosztami procesu w tak ukształtowanym stanie faktycznym i prawnym pozostaje w sprzeczności z zasadami współzycia społecznego i nie zasługuje na podzielenie tutaj Sąd. W konkluzji Sąd uznał, że pozwany wierzyciel winien ponieść koszty niniejszego procesu, na które składała się kwota 2000

zł tytułem opłaty sądowej, 3.600 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika oraz 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, o czym orzekł jak w pkt II sentencji.